

Sportovní den

proběhl v září ve spolupráci úřadu MČ a TOM Rokytná na trávníku podél panelové cesty. Přinesl spoustu různých sportovních i poznávacích disciplín.

Rukodělné dílny a kroužky v Kníničkách

Rukodělné dílny a kroužky pořádané ÚMČ úspěšně pokračují. Pořadatelky Ing. Hana Juránková, Ing. Zina Lišková a Lenka Jašková mají za sebou již šest let úspěšné tvořivé činnosti:

Začaly jsme zkoušet v roce 2012 dvěma prvními lekce pro dospělé, a jelikož jsme zjistily, že o tyto tvořivé večery je mezi občankami Kníniček zájem, pokračovaly jsme od roku 2013 pravidelnými cykly dospěláckých dílen s různorodou tematikou – zkoušely jsme různé výtvarné a rukodělné techniky a dnes můžeme konstatovat, že už těžko hledáme oblast, do které jsme při svém tvořivém snažení nezabrousily.

Od roku 2014 jsme svoji činnost rozšířily i na dětské kroužky, které byly zpočátku koncipovány jako keramická tvorba, aby se děti učily zručnosti a podporovaly svou fantazii. V poslední době však na žádost starších dětí i jejich rodičů rozšiřujeme i dětskou tvorbu na další výtvarné a rukodělné techniky. Dětem se to líbí, jsou spokojené, takže v tomto trendu chceme pokračovat. Už jsme s dětmi pletli z pediku v kombinaci s keramikou tácky a misky,

nebo pedikové postavičky do betlému a pro velikonoční výzdobu, dělali jsme vánoční aranžmá, smaltované šperky, výrobky z mozaiky, odlévali jsme svíčky, tvořili plstěné postavičky z ovčího rouna, malovali jsme technikou Ebru na vodní hladině, vyráběli jsme šperky z barevných pet lahví, malovali jsme pastelem, savovali jsme trička, vyráběli ruční papír a v poslední době jsme se zabývali i linorytem – grafickou technikou, kdy si děti vyryly rydly obrázky

do linolea a ty jsme pak tiskli na papír v grafickém lisu. A musím říct, že nám vznikaly opravdové grafiky. I dále máme pro děti nachystané další techniky pro vyzkoušení. Děti jsou moc šikovné a musím konstatovat, že nám rostou malí výtvarníci, keramici a rukodělci.

Takže hodláme dále pokračovat, rozvíjet již získané zručnosti a učit se další, které jsme ještě nedělaly, a postupně je předávat i dětem podle jejich věkových možností.

U dospělých a starších dětí už máme zavedené stálé osazenstvo dílen, ale naše řady se stále rozšiřují.

U mladších dětí ze školky je účast v kroužcích vázána na navštěvování naší školky, ale mnohé děti po postupu do školy dále naše kroužky navštěvují jako školáci.

Samozřejmě ve všech skupinách rády přivítáme nové tváře, které by se chtěly přidat, pokud to kapacita prostoru dovolí.

Po zhodnocení našeho prozatímního působení můžeme konstatovat, že v Kníničkách bydlí spousta šikovných a kreativních žen, dívek a dětí. Z našich dílen se stala velmi příjemná odpoledne a večery, na které se už dopředu těšíme.

Zjednosměrnění ulice Hrázní, zklidnění dopravy na ulici Ondrova a její oprava

Nedobrou dopravní situaci u nás objasňuje starosta Bc. Žák v zářijovém zpravodaji. Z jeho článku vybírám (zkráceno):

Plánovanou rekonstrukci ulice Ondrovy už léta řeším s projektanty Brněnských komunikací. Po 4 letech úprav, předělávání, vyřizování věcných břemen a doplňování stanovisek dotčených orgánů, konečně leží rekonstrukce na stole našeho stavebního úřadu. Situaci dopravního přetížení ulice Ondrova však výrazně komplikuje nedávné rozhodnutí Rady města Brna ze dne 18. září. Rada v čele s primátorem rozhodla o zjednosměrnění ulice Hrázní, a to i přes to, že městská část již schválila investiční záměr rekonstrukce ulice Hrázní spočívající v rozšíření a opravě vozovky pro obousměrný provoz vozidel.

Zjednosměrnění znamená pro Kníničky jediné – většina z projíždějících aut zvolí pro zpáteční cestu právě naši ulici Ondrova, což nám navýší průjezd vozidel minimálně o 1000 vozidel za den.

Vzhledem k tomu, že nám Policie ČR po změně legislativy zakázala zřídit zpomalovací semaforey, schválili jsme investiční záměr na úsekové měření na ulici Ondrova. Měření dopravu komplexně zklidní. Bude jej provozovat Odbor dopravy Magistrátu města Brna s městskou policií. Tento projekt, který by však mělo zaštitit město Brno, byl z důvodu prioritních zájmů ze strany města přesunut na příští rok. Příčinou jsou práce na rezidenčním parkování, se kterým naše městská část nesouhlasila.

V návaznosti na úsekové měření bylo realizováno měření počtu vozidel. Ukázalo se, že přes Kníničky denně projíždí více než 9 000 vozidel, která směřují přes dopravní špunt u křižovatky UNI HOBBY do centra města. Varianty přestavby této křižovatky byly několikrát pozastaveny, a tak jsme nechali zpracovat vlastní řešení včetně obchvatu Kníniček. Nyní se jedná s městem Brnem a Jihomoravským krajem o možnostech realizace nové křižovatky i o obchvatu, který ulehčí dopravě.

PŘÁTELÉ, KAMARÁDI, SOUSEDÉ, POJĎME SE SETKAT A NA CHVÍLI ZASTAVIT ČAS.

Společně oslavme 100. výročí konce 1. světové války a 100 let od založení samostatného Československého státu.
Zasadme lipu, připomeňme si 81 kníničských občanů, kteří odešli bojovat a 16, kteří se domů už nevrátili.
S úctou a hrdostí vzpomeňme na kníničské legionáře.

STROM SVOBODY

14. ŘÍJNA 2018

14.30 hodin • PARK U PAMÁTNÍKU (souběh ulic Rekreační, U Památníku)
15.00 hodin • PARK U LVA, BRNO-KNÍNIČKY

PROGRAM

14.30 • **slavnostní zahájení** v parku U Památníku

- odhalení pamětní desky lípy z jara roku 1968
- průvod k parku U Lva za hudebního doprovodu Kníničského tria

15.00 • **vystoupení dětí z Mateřské školky Studánka**

- **čestná stráž legionářů** – jejich projev k událostem 1. světové války, o významu legionářů a o založení prvního samostatného Československého státu
- Kníničky za války
- **kníničtí padlí a legionáři, minuta ticha k uctění jejich památky** bude zakončena čestnou salvou legionářů z historických zbraní
- **vystoupení Kníničského hudebního tria** – píseň Ach synku, synku
- **zasazení Stromu svobody (lípy)** společně s Vámi, Vašemi dětmi a brněnskými vodními skauty, za doprovodu Kníničského hudebního tria, zpěv státní hymny
- umístění časové kapsle ke kořenům lípy včetně představení jejího obsahu
- **pater Pavel Svoboda** – požehnání kníničského Stromu svobody

VOLNÝ PROGRAM

- povídání s legionáři, **ukázka a prohlídka historických zbraní, uniform**
- povídání s brněnskými vodními skauty
- ukázka prvorepublikového gramofonu pana Strážnického

Svoji aktivní účast přislíbili bývalí starostové paní Jarmila Kubátová a Ing. Zdeněk Cíbulka

Předpokládáme ukončení akce je naplánováno na 17:00 hod. Doprava mezi parky a drobné občerstvení bude zajištěno.

Za pořadatele DMČ Brno-Kníničky se na setkání těší organizační tým:
Ing. Irena Bubeníková, Lenka Istvanová, Ing. Lukáš Bezděk, Luboš Strážnický

Kácení máje

Rachot stoupající plošiny, tlumené hlasy přítomných stárků a nostalgická nálada. 13. října stárci Kníničské chasy již po patnácté pokáceli máju, která zdobila kníničské nebe od červencových hodů. Společně s pádem pětadvacetimetrové máji skončilo také období, po které vedl Kníničskou chasu hlavní stárek Vojtěch Janský a stárka Hana Zezulová. Ti tak uvolnili místo nově zvolenému páru, který povede chasu do hodů v dalším roce.

Na hořkosladkou povinnost máju pokácel Kníničským pomohla zapomenout večerní zábava, na které zahrála Cimbálová muzika Kyničan z nedalekých Moravských Knínic. U muziky mohli přítomní zúročit své pěvecké i taneční dovednosti, které od loňska natrénovali. Na parketě tak dominovaly skočné, sedlácké, strážánské, vrtěné

nebo oblíbený verbuňk. Již tradiční součástí byla také dražba čerstvě pokácené máje, která jako každý rok vzbudila velké nadšení. Zábava pokračovala až do pozdních nočních hodin. Nejen s kácením nám pomáhalo hodně členů chasy i lidí mimo ni.

Všem, kdo nám při akcích v roce 2018 pomáhali, patří velké díky. Do nového roku všem přejeme hodně zdraví, pořádnou porci zábavy a máju snad ještě vyšší, než byla ta letošní.

Kníničská chasa

Tři výročí naší vlasti

Vážení, milí občané, 14. října jsme se sešli ve dvou kníničských parcích, abychom si společně připomněli tři významná výročí:

100. výročí konce 1. světové války

100. výročí založení samostatného Československého státu

50. výročí počátku druhé okupace naší země.

Úřad naší městské části věnoval parku U Památníku pamětní tabuli, která připomíná osudné události roku 1968. Tehdy zde zasadili Kníničtí lípu jako symbol nezlomné české státnosti a demokracie.

Dnes je tento krásný strom dominantou celého parku a současně i připomínkou těžkých dob okupace naší země vojsky Varšavské smlouvy. Nechť je oslavou těch, kteří bojovali za návrat demokracie.

Po odhalení pamětní tabule jsme tak jako naši předkové utvořili průvod směřující k parku U Lva, abychom stejně jako oni uctili památku šestnácti padlých kníničských občanů v první světové válce.

Děti z naší mateřské školky u lva zazpívaly a zarecitovaly, paní učitelka Jana Smutná přečetla jejich milá dětská blahopřání naší zemi.

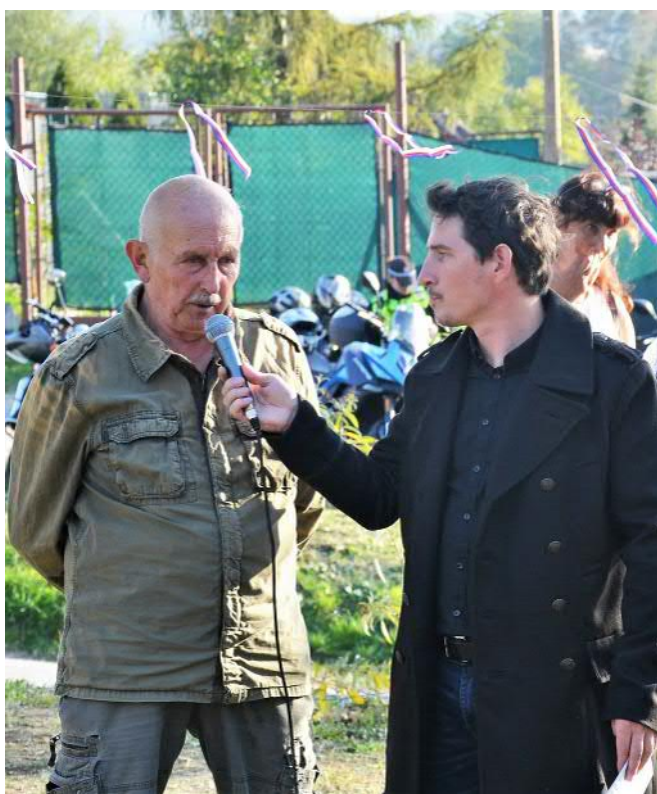
Po tomto krásném vystoupení nám 9 rakouských vojáků monarchie a 5 legionářů předvedlo parádní pochod parkem – skutečný parademarš. Promluvili o průběhu války a významu legionářů, o svých uniformách a zbraních. O stejnokroji a roli skautů v začátcích nově zrozené republiky promluvil rover brněnských vodních skautů, pan Procházka.

Připomněli jsme si dopad války na naši obec a úctu našim padlým jsme vyjádřili minutou ticha. Vojáci připojili čestnou salvu z dnes již historických zbraní, pušek a děla. Na paměť našeho setkání jsme společně zasadili lípu. K jejím kořenům byla vložena časová kapsle pamětním listem občanů Kníniček a lípa byla svěřena do péče pana Lubomíra Strážnického.

Slavností nás provázel moderátor Honza Adámek, zúčastnil se 43. pěší pluk Brno, Brněnský městský střelecký sbor, vodní skauti z Kníniček – Kormoráni a MŠ Studánka. Strom svobody požehnal páter Pavel Svoboda, projevy pronesli pan starosta Žák, bývalý starosta Ing. Cibulka, tajemník úřadu Ing. Bezděk, zastupitelka paní Ištvanová, kronikářka Ing. Bubeníková a patron parku U Lva, pan Lubomír Strážnický.

Hymnu a Masarykovu oblíbenou píseň Ach synku, synku zazpívala členka Janáčkovy a Bruselské opery, profesorka Anna Kratochvílová. V obou parcích i během průvodu nám hráli a zpívali Bambuřiči, kníničské hudební trio se svými zpěvačkami.

Slavnost ozvučil pan Chrástil, financoval ji úřad naší městské části a organizoval ji tým ve složení Lukáš Bezděk, Irena Bubeníková, Lenka Ištvanová a Lubomír Strážnický s podporou zaměstnanců ÚMČ a občanů Kníniček.

Atmosféru celé akce nejlépe přiblíží následující fotografie, pro televizní diváky ji vysílalo o Studio ČT24. Děkujeme všem místním a přespolním, kteří přišli a prožili tato významná výročí spolu s námi. Společně, důstojně a radostně.

Jan Hovorka o geologickém podloží Kníniček

Při procházení územím Kníniček a sousedních obcí, to je Komína, Bystrce, Rozdrojovic a Jinačovic si můžeme všimnout různých hornin, pokud nejsou zakryty půdou. Tyto horniny jsou různého stáří. **Od prvohor, to je přibližně 600 milionů let až po čtvrtohory, to je současnost.** Ty nejstarší horniny jsou magmatické, to znamená vyvřeliny, které utuhly v různých hloubkách pod povrchem nebo blízko povrchu a vytvořily rozsáhlý **Brněnský masiv**, sahající daleko mimo Brno. Během vývoje prodělaly tyto horniny různé tektonické změny vyvolané horotvornými pochody, jako jsou poklesy,

výzdvihy, horizontální a vertikální posuny, tvorby zlomů a podobně. To vše mělo vliv na tvorbu dnešního terénu, tedy tvorbu údolí, horských hřbetů a sedimentačních pánví. **Na našem území je významný Jinačovický prolom, údolí Svratky a masiv Mniší hory.** Magmatické horniny jsou děleny dále podle minerálního složení a struktury na jednotlivé druhy. Na území Kníniček je to diorit, hornina složená z amfibolů – tmavých krystalků v hornině a ze živců – světlých krystalků, ke kterým přistupuje v malém množství křemene. Jako celek je diorid zelenošedý až černošedý. Můžeme ho sledovat od Bystrce – vstupu do ZOO, kde začíná masiv Mniší hory, který se táhne až k Jinačovicím. Další výskyt dioritu je u Sokolského koupaliště, od kterého pokračuje podél přehrady až k přehradní hrázi, která je v něm zakotvena a dále až k hotelu Santon.

Jinačovický prolom je terénní deprese, vymezená zlomem severojižního směru od Jinačovic až do Bystrce na západním úpatí masivu Mniší hory a druhým zlomem začínajícím u Rozdrojovic a jde směrem k jihozápadu a u přehradního jezera se stáčí k jihu. Prostor tohoto prolomu se během třetihor a čtvrtohor postupně zaplnil různými sedimenty, které sem byly snášeny tehdejšími vodními toky z okolních svahů a také navátý větrem. **Třetihorní sedimenty** jsou štěrky a štěrkopísky, někdy s jílovitými vložkami. Jsou obnaženy v prostoru střelnice, v průkopu staré

dálnice přes křižovatku Jinačovice, Rozdrojovice až do údolí občasného jinačovického potůčku. Údolí tvoří východní hranici Jinačovického prolomu. Na severu pokračují třetihorní sedimenty až k údolíčku Rozdrojovického potoka, dále přes křižovatku Rozdrojovice, Jinačovice až do údolí jinačovického potůčku. V místech střelnice a průkopu staré dálnice bylo dříve koncem padesátých let vidět pěkné zvrstvení – často šikmo a křížově uložené – šterků a písků i překrytí čtvrtohorními spraši. Tyto šterky a písky jsou říčního původu. Dnes jsou bohužel dosti zarostlé vegetací. V dalším období čtvrtohor se vyplňuje Jinačovický prolom spraši a sprašovými hlínami. Tyto spraše vyplňují prostor mezi dioritovým masivem Mniší hory na východě a malými dioritovými masivky u Jinačovic na západě. Na jihu končí u zmíněného Rozdrojovického potoka. Dobře jsou odkryty na pravém břehu jinačovického potůčku pod posledními domy na Ondrové ulici a můžeme je sledovat až po začátek Ondrovy. **Spraše jsou také v prostoru pod Kníničkami, které jsou na nich z větší části postaveny.** Pěkná ukázka kontaktu nejstarší horniny – dioritu a nejmladší vrstvy – spraše je nad vrátnicí dnes nečinného kamenolomu Holedná v Komíně (zastávka tramvaje a trolejbusů, Kamenolom). Je zde vidět téměř kolmá dioritová stěna, na které je uložena několik metrů mocná spraš. Spraše jsou velmi jemnozrné horniny, s velikostí zrn 0,001–0,02 mm, složená z křemičitanových a uhličitanových zrn. Uhličitan je zastoupen kalcitem, křemičitanová zrna jsou ze zprachovatělých horninotvorných minerálů jako křemen, živce a v malém měřítku amfiboly a pyroxeny. Vznikly větrnou činností v suchém a studeném podnebí. Spraše mají specifické vlastnosti jako jsou údržnost, tzn. že se udrží v kolmých stěnách aniž by se bortily, dále nepropustnost pro vodu, čehož se využívá při zakládání různých staveb jako těsnící a hydroizolační hmoty.

V Kníničském zpravodaji v září 2018 popisuje pan Jan Hovorka i mineralogické zajímavosti našeho území.

Vážený pane Hovorko, děkujeme Vám za odborný a srozumitelný výklad, zrovna tak poutavý jako Vaše přednášky pro seniory, během kterých navíc ukazujete četné vzorky nerostů.

Prozradíte nám však něco sám o sobě? Jste povoláním geolog nebo geodet? Vůbec ne, vlastně jsem chtěl jít na lesnickou školu, ale po válce byla maminka už těžce nemocná. Otec měl sice pekárnu, ale v teh-dejší konkurenci celkem devíti husovických pekáren to nebylo lehké živobytí. Já jsem se chtěl stát mědikovcem

tak jako můj bratranec, který dovedl z plechu zhotovit kotel, pánev, konvičku anebo formu na bábovku. To mě fascinovalo.

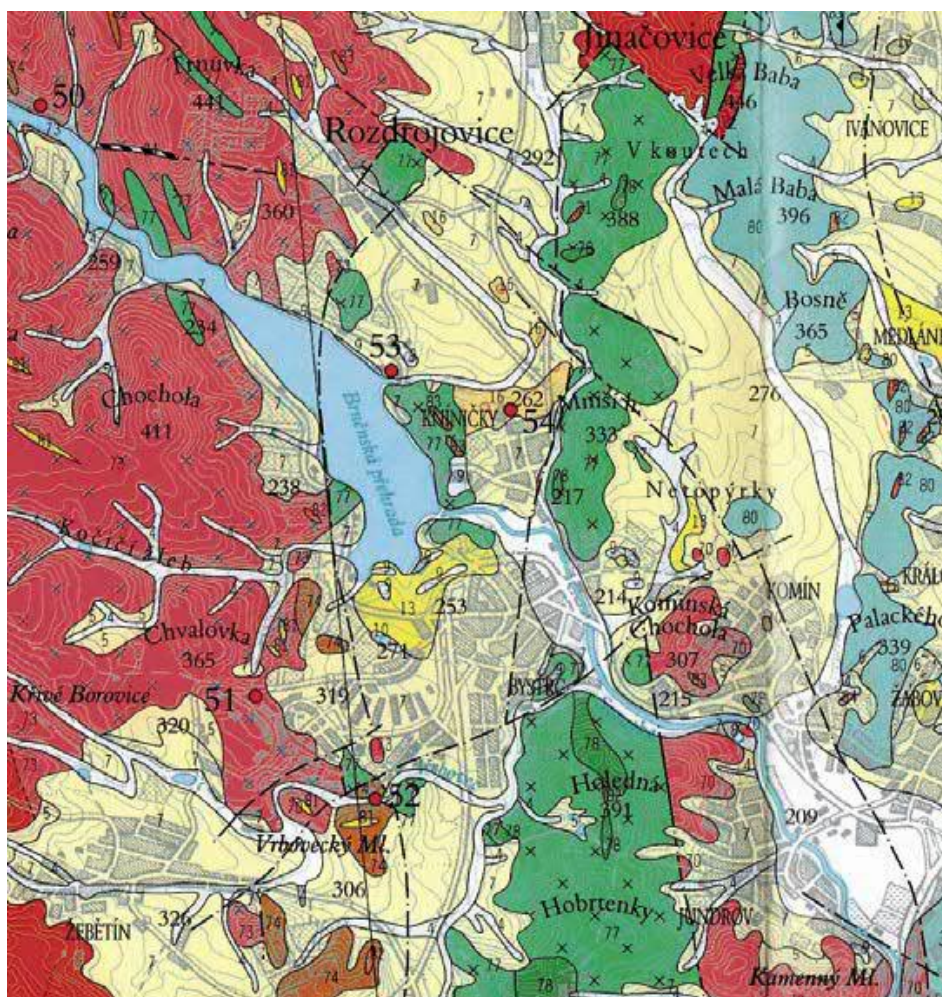

Náboráři jsem musel vysvětlovat, kým se to vlastně chci stát. V Blansku mě odmítli, že učně nepotřebují. Já si ale postavil hlavu a náboráři byli ze mě pať, co si to ten čtrnáctiletý kluk dovoluje. Nakonec jsme se dohodli, že do učení půjdu až za rok, až bude o učně zájem. Rok jsem strávil jako pomocná síla v cukrárně. Zájem o učně

nahlásila až soukromá firma na Cejlu. Hned jsem tam šel a chtěl jsem nastoupit okamžitě. Povedlo se, učil mě starý pán, zakladatel firmy a bylo to velmi dobré až do roku 1948, kdy přišlo znárodnění. Syna zakladatele zavřeli coby nepřítel lidu, já se dostal do Prvního Brna, pak do Královopolské, kde ale byla práce neodborná. Naštěstí se začala budovat nová hala pro výrobu programu jaderné energetiky a pro chemický průmysl se začala zavádět plastová výroba. Nový materiál, nové technologické postupy, učili jsme se svařovat umělé hmoty. Právě kvůli plastům jsem strávil rok v Káhiře, psal se rok 1968 a doma proběhla okupace Československa. Od roku 1938 jsem se učil němčinu, od roku 1945 ruštinu, v roce 1968 egyptsky. Má znalost cizích řečí je takové „cirkusové esperanto“ :-). A jak jste se dostal ke svému koníčku? Za svůj celoživotní velký koníček vlastně vděčím okupaci. V roce 1938 Němci zabrali naši školu na Vranovské a zřídili tam shromaždiště Židů před odsunem do koncentráků. Při vyklízení školy jsme pomáhali i my prvňáčci, nosili jsme do vozu zásuvky z přírodovědného kabinetu. V poslední zásuvce byly vyskládané kamínky, na které jsme s kamarádem Peškem zvědavě koukali. Stěhovák, který od nás věci přebíral se rozhlédl kolem, ze zásuvky vybral nějaké kameny a řekl „kluci, schovte to“, a to byl počín k mému pozdějšímu hlubšímu zájmu. Na Orli, ta drogerie je tam dodnes, se tehdy kromě drogistického zboží prodávaly i přírodniny. Šli jsme tam, postávali, nakonec jsme sebrali odvahu a zeptali se prodavače „Prosíme, co je to za kameny?!“ Nahoře byla galerie, prodavač tam vyběhl, mluvil s někým a vrátil se s in-formacemi. Měli jsme

přípravený kousek papíru a tužku, a tak jsem se naučil poznat hadec, hesonit, achát a další. V Maloměřicích, v místě překladového nádraží byly tehdy šterkopískové terasy, kam jsme chodili hledat naše první kameny. Stačily nám valounky s žilkou železa. Po válce ve skautu mě náš vedoucí začal zasvěcovat do mineralogie. Prošmejdil jsem antikvariáty a hledal brožurky a knihy o minerálech. Přestal jsem utrácet za bonbóny a šetřil na knihy. Jezdil jsem taky na kole do vápencového lomu na Dřínové u Tišnova, který funguje dodnes. Tam jsem v kalcitových žilách objevoval barity nažloutlé a růžové barvy, s krystaly až 5 cm velkými.

Na mapě jsou různé horniny znázorněny svoji barvou, každé barvě je přiřazeno její číslo. Horniny jsou podle stáří od nejmladší čtvrtohorní – světlé odstíny (žlutá, nažloutlá apod.) až po nejstarší starohorní, které jsou vyznačeny tmavými odstíny (červená, zelená, modrá atd..) Na naší mapce jsou to nejmladší čtvrtohorní spraše, okrové šterky a písky a tmavozelený masiv dioritu. Červená za přehradním jezerem je granodiorit.

Volby do místního zastupitelstva

nemívají v Kníničkách hladký průběh. I tentokrát byla atmosféra před volbami vypjatá. Volební účast dosáhla 65,12%.

Místo starosty obhájil již pro své čtvrté volební období Bc. Martin Žák, místostarostkou se opět stala Ing. Hana Juránková. Tato dvojice zůstává tedy stejná, ačkoli oba kandidáti již nebyli na společné kandidátce.

Devět zvolených členů zastupitelstva podle volebních stran:

Volební strana č. 1 – Společně pro Kníničky

1. Miroslava Keprtová, 182 hlasů
2. Lenka Ištvanová, 163 hlasů
3. Aleš Chrastil, 158 hlasů

Volební strana č. 2 – Sdružení nezávislých kandidátů ZA KNÍNIČKY

1. Bc. Martin Žák, 267 hlasů
2. Ing. Hana Fojtíčková, 195
3. Ing. Josef Stodůlka, 218 hlasů
4. Petra Pumprlová, DiS. 209 hlasů

Volební strana č. 3 – Pro Kníničky

1. Ing. Hana Juránková 118 hlasů

Volební strana č. 4 – KDU-ČSL, ODS

1. Ing. Petr Juránek 95 hlasů

*Na snímku je bývalá dlouholetá starostka
Jarmila Kubátová*

Poznávání hornin a geologické podloží Kníniček

se zcela poprvé stalo originálním námětem říjnové odpolední vycházky.

Během zastavení nás čekalo jen minimum teorie a naopak velký prostor pro naše dotazy. Pořadatel pan Jan Hovorka přinesl s sebou horniny nalezené v Kníničkách nebo blízkém okolí. Přinesl i mapy, lopatku a kladívko. Roztloukali jsme kameny ležící na cestě a studovali jejich složení. Trasa vedoucí kolem lesního altánu, údolím Jinačovického prolomu až k silnici k Jinačovicím obsáhla skály vyvřelých hornin, čtvrtohorní spraše i třetihorní šterkopísky.

Kníničky jsme obešli shora po polní cestě a v příkrém svahu nad basketbalovým hřištěm poblíž ulice U luhu jsme pozorovali zřetelně viditelné vrstvy jednotlivých hornin.

Díky našemu znalému průvodci jsme uviděli známá místa zcela jinými očima.

Těšíme se na pokračování!

Mistrovství ČR, Evropy a světa v hip hop dancing Anička Jakšová

Anička Jakšová přiváží v průběhu let domů do Kníniček jednu medaili za druhou. Loni spolu s taneční skupinou Magic Free Group získala již potřetí druhé místo na mistrovství Evropy. Titul vicemistryně a stříbrnou medaili má z polských Kielců, italského Riminni a z polského Walbrzychu.

V letech 2014, 2015, 2016, 2017 a 2018 opakovaně obhájila svá prvenství na mistrovství České republiky. Loni v říjnu navíc vybojovala s MFG stříbrnou medaili za druhé místo na Mistrovství světa v dánské Kodani a titul vicemistryně světa. Na Mistrovství světa v říjnu 2018 obsadila Magic Free Group krásné čtvrté místo.

Hip hop přišel z USA, kde vznikl v 70. letech minulého století jako jedna z forem street dance a jednou z jeho kolébek je třeba Bronx.

.Proč hip hop a po kom to tancování to dítě má? Po mamince. Tatínek, bývalý hokejista je přece jen z jiné branže. Maminka tancovala folklór stejně jako obě dcery. Anička si zatančila v naší malé chasě a její o osm let starší sestra Iva a Bořek Babáček byli v roce 2016 hlavními stárky velké chasy.

I v hip hopu následuje Anička Ivu, která si tento druh tance vybrala jako devítiletá. Klasický balet se jí zdál málo dynamický.

Zeptala jsem se Aničky, jak vypadá její týden. *Trénujeme 3x týdně, před soutěžemi často i o víkendech. Trénink trvá 1,5 hodiny. Běžně začínáme rozvíčkou, která může obsahovat i proky jógy. Samotné tancování je náročné na dech a na svaly, takže trénink končíme uvolňováním svalů. Někdy přiřazujeme i kondiční tréninky. Nedávno jsme natáčeli videoklip v pražské Lucerně s Leošem Marešem, Simonou Krainovou a Ondřejem Sokolem. Klip byl pozvánkou na každoroční brněnský taneční festival Life na Výstavišti.*

Začala jsem tancovat, když mi byly čtyři roky, takže tanec je pro mě součástí života a vlastně jinou představu o životě ani nemám.

Jaké schopnosti potřebuje tanečník na vrcholové úrovni? *To je právě to, musí si z tance udělat svoji hlavní prioritu. Se vším všudy. Takže potřebuje vytrvalost, zodpovědnost a disciplínu. Taky musí mít rytmus, hudební sluch, prostorovou orientaci.*

Jak vypadají mistrovství? *Loni se sjelo 37 národních týmů a všichni jsme odtančili v jeden den, ve dvou kolech. Druhý den dopoledne proběhlo semifinále nejlepších 12 týmů, a v odpoledním semifinále tančilo 6 nejlepších formací, které vybrala mezinárodní porota. Velká Británie se umístila na prvním místě s výsledkem lepším pouze o jediný bod. My jsme byli druzí a nechali jsme za sebou takové státy jako Kanada, Rusko nebo jinak – takové taneční temperamenty jako*

jsou ty z Jihoafrické republiky.

Poláci byli třetí, patří v hip hop dancing k nejlepším v Evropě i ve světě.

Na vašem videu <https://www.youtube.com/watch?v=kEK93aebxLY> je vidět mladistvý elán, podpora dospělých kolem vás, přípravy a napětí před vystoupením. Jsou zde objetí, slzy a obrovská radost z vítězství, hrdost a úcta k naší státní vlajce, kterou vyhazujete nad vás vysoko do vzduchu, abyste ji znovu chytili a umístili ji mezi sebe.

Poprosím teď Tvé rodiče, aby nám řekli, jak vidí Tvé tancování oni. *Jsme rádi, že dcera má kolektiv kamarádů, že ztratila ostych a překonala své introvertní naladění. Tancování je pro ni život i dřina. I my jsme získali přátele. S ostatními rodiči tvoříme stmelenou partu a jako jeden velký fanklub doprovázíme děti na soutěže. Stali jsme se rovněž dobře zavedenou taxi službou a máme spoustu příležitostí procvičovat si logistiku a timing. Až jednou Anička skončí soutěžení, nastane spousta volného času. S trochou nadsázky můžeme říct, že budeme mít i více peněz. Hip hop není zrovna v ohnisku společenského zájmu a tak se sponzoři moc nehrnou.*

Anna Jakšová, Irena Bubeníková

Kníničský ples u příležitosti 100. výročí založení Československé republiky a 130 let činnosti KČT

Ples uspořádaný u příležitosti 100. výročí založení Československé republiky a 130 let činnosti KČT proběhl 7. listopadu ve Společenském domě v Bystrci. Uspořádal ho oddíl TOM Rokytná 409 Brno ve spolupráci s Úřadem městské části Brno-Kníničky.

O plese píše paní Regina Böhmová: „Ples zahájil pan prezident T. G. Masaryk spolu s Karlem Čapkem, Olgou Scheinpflugovou a Vojtou Náprstkem. Slavnostní přípitek proběhl po zaznění československé hymny a poté následovalo představení České nebe v podání dětí z našeho oddílu. K tanci a poslechu hrála skupina Svitavský bigband, dobovou atmosféru posílila také skupina Vocal Overdose - The Original Barbershop Quartet. Panovala zde úžasná atmosféra, hosté pojali oblečení také dobově a tak to byla opravdu velmi slavnostní akce.“

Během večera byl pokřtěn oddílový kalendář, který mapoval působení našeho oddílu v městské části Brno-Kníničky. Dle reakcí návštěvníků mohu říci, že se ples velmi vydařil.“

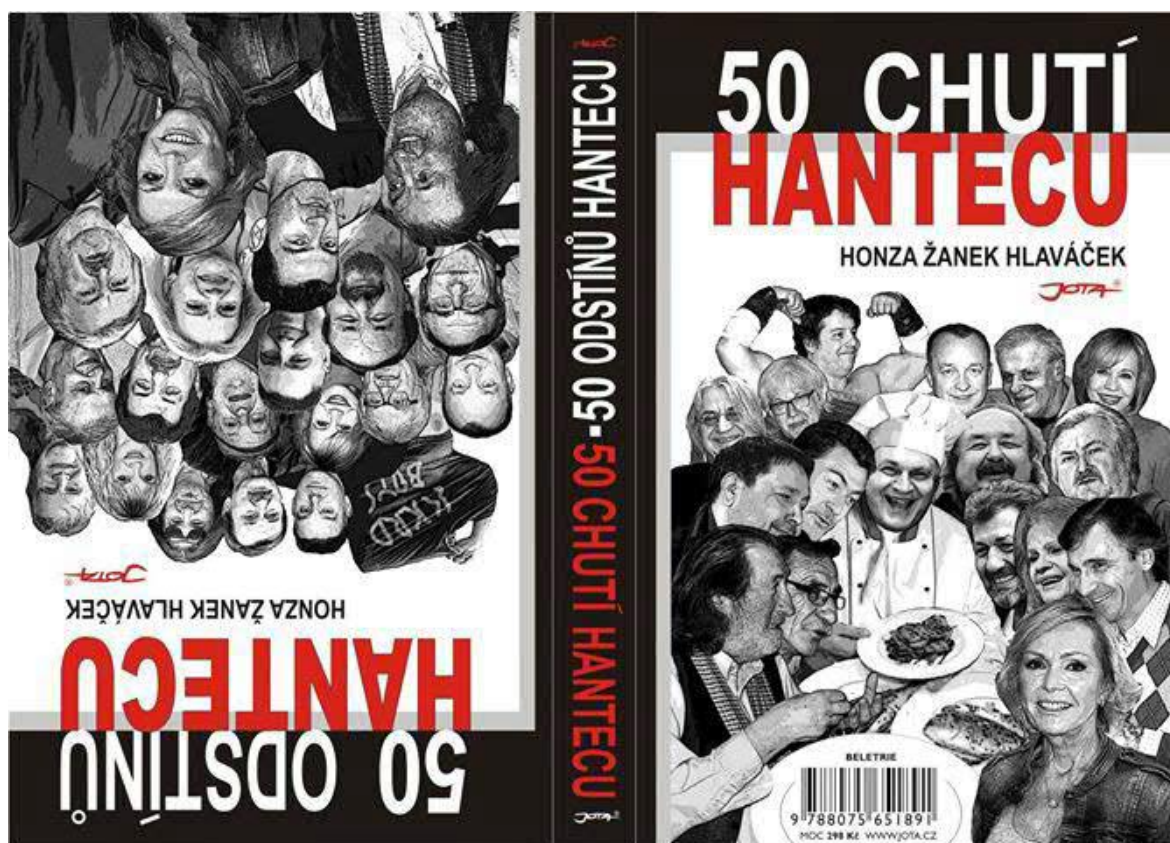
Vítání nových občánek

10. listopadu jsme slavnostně přivítali kníničská nemluvňátka s jejich rodiči. Slavnostní přivítání obohatilo vystoupení dětí z naší mateřské školky Studánka s hudebním doprovodem paní ředitelky Zrostové.

Pro novorozeňátka a jejich rodiče byly připraveny drobné upomínkové předměty. Na účinkující školčáčky se přišli podívat i jejich rodiče a tak byla zasedací místnost úřadu obsazená do posledního místečka.

Atmosféra byla nádherná, prosycena radostí, hrdostí a pýchou.

Kníničského Žanka z Ondrové slycháváme pravidelně v Rádiu Krokodýl, kde má od roku 2016 pravidelný pořad Hantec na Rádiu Krokodýl. Svým posluchačům zpestřuje všední den hned dvakrát, ráno při jízdě do práce a v repríze na cestě domů. Poslouchat ho však můžeme i o víkendu.

Honza Hlaváček vydal letos svoji desátou knihu, v tomto případě dvojknihu. 50 odstínů hantecu/50 chutí hantecu zaujalo nejen milovníky hantecu a dobrého jídla, ale i všechny čtenáře se smyslem pro humor. V padesáti rozhovorech s našimi celebritami se dočítáme často i dost pikantní historky legendárních brněnských postav. I třeba o tom, jak se stalo, že se Zlatý slavík do Brna nedostal a jak se vlastně v Brně hantec objevil. Pro tápající v tomto slangu nechybí ani hantecový slovníček. Podle hantecové kuchařky uvaří skvělé jídlo zaručeně každý. Jinak nevařící Žanek všechny pokrmy osobně připravil a své zážitky s vařením v kuchařce barvitě popsal. Nejenže se naučil vařit, ale ještě přibral dvanáct kilo. Ilustrace a desítky nekonvenčních koláží vytvořil Libor Machata.

Kníničský advent

V Kníničkách tohle období reprezentuje kulturní akci, která svým rozsahem zdaleka přesahuje území Kníniček a jejíž komplexnost programu nemá v širokém okolí obdoby. Letošní Kníničský advent popisuje jeden ze čtyř hlavních organizátorů, pan tajemník Lukáš Bezděk:

„Dlouho jsem zvažoval, jestli je vhodné, abych tento příspěvek psal jeden z těch, kteří vnímají advent úplně jinak než běžní návštěvníci. A to už jen proto, že věci, které se nepodaří zůstanou často pro oko diváka skryty, ale organizátoři je vidí a trápí je. Nebo také proto, že z celodenního programu organizátoři nevidí a neslyší žádného vystupujícího, protože celý den pracují v zákulisí a snaží se, aby vše fungovalo tak, jak má. Nakonec jsem přesto rád za tuto příležitost, protože mám možnost poděkovat a vyzdvihnout práci všech, kteří se na akci podíleli a návštěvníkům mohu malinko přiblížit, jak se akce připravuje a jak vypadá jiným pohledem než pohledem diváka. Pro nás ‚organizátory‘ kníničského adventu samotné konání akce znamená vyvrcholení náročných příprav a čekání na výsledek našeho celoročního snažení.“

„Přípravy každého ročníku začínají vždy již týden po ukončení minulého ročníku, kdy se sejdeme s Lenkou Ištvanovou, Mirkou Keprtovou a Alešem Chrastilem a vyhodnocujeme chyby, které se nám nepodařilo zachytit na samotné akci a řekneme si nové nápady na další ročník. V letošním roce tak vznikl nápad s mincemi a raznicí, kterými jsme chtěli zabezpečit, aby mikulášský balíček dostaly všechny děti. Také se hned domlouváme na datu uspořádání a programu příštího ročníku. Zároveň s tím řešíme, který účinkující nám nejlépe zapadá do konceptu programu.“

V letošním roce se nám podařilo získat jako hlavní hvězdy kamarády Voxela s Pokáčem, kteří díky včasné rezervaci a našim známostem zahráli za poloviční cenu než je běžné. Tito šikovní a neskutečně skromní mladíci ukázali i v Kníničkách za mrazivého počasí, proč mají jejich vystoupení takové ohlasy a jejich klipy mají na YouTube několik milionů shlédnutí. Jejich účinkování pak bylo bezprostředně propojeno s účinkováním Kníničských čertů, kteří si „trošičku“ upravili klip Voxela s názvem „V naší ulici“ a natočili jeho obdobu s pekelnými kulisami zasazenými do břehu Kníničské přehrady. Tento klip se nám podařilo natočit díky dvěma prima hercům a to Radkovi Bohatci alias „Luciferovi“ a paní Lence Roberts, která dokázala naše myšlenky přetvořit v použitelné přetextování klipu.

Takřka profesionální zázemí v chladném dni zabezpečil Aleš Chrastil ať už svým cateringem jako pro hvězdy, ozvučením, ale i osazením teplometu, aby se čerti mohli ohřívat nejen u ohňů rozdělaných v kotli a obrovských hrncích. Většinu použitých kostýmů spíchly zcela nezištně Lenka Ištvanová s Evou Bártovou, za což jim patří od všech čertů velký dík.

Natáčení samotné probíhalo výborně, čerti v čele s Luciferem si připadali jako celebrity a náležitě si to užili, ovšem po třech hodinách neustálého opakování jsme museli dát za pravdu všem profi hercům, že natáčení je velmi náročné.

Někteří čerti začali před koncem natáčení vyhrožovat odchodem z důvodu totálního vyčerpání, což se týkalo hlavně plivačů ohně v podání Peti Krejčího, Honzy Keprta a Lukáše Badina, kteří už byli úplně vyplivaní. Nakonec se však překonali a výsledný videoklip, který v premiéře zazněl na pódiu Kníničského adventu stál za to a přispěl tak k ještě většímu zážitku z průvodu Kníničských čertů. Ale abych se ještě vrátil k samotným přípravám, schůzky hlavních organizátorů akce probíhají vždy min. 1× měsíčně s tím, že s blížícím se datem konání adventu se zvyšuje četnost schůzek. Na těchto schůzkách si vždy rozdáme úkoly a do další schůzky se je snažíme splnit. Takovýchto úkolů jsou řádově stovky od těch jednoduše řešitelných, jako např. zajištění dostatečného počtu stanů či nákupu občerstvení až po ty složitější, jako např. vyřešení problému s „padající“ elektřinou, který letos naprosto s přehledem zvládl tým ve složení Radek Kalous a Jiří Žák, za což jim oběma patří taktéž poděkování. Radek Kalous se ostatně zapojil do celého adventního dne jako výborný organizátor, který pomáhal od brzkého rána do poslední chvíle. V samotný den adventu začínáme v pět hodin ráno v poměrně malém počtu (čerti asi neradi vstávají) stavěním pódia a všech stanů tak, aby v devět hodin ráno bylo vše nachystáno. Naštěstí s přibývajícím časem přibývá i počet čertů ospalců, kteří

přidávají ruce k dílu. Letošní ročník byl okořeněný čerstvou sněhovou nadílkou, která sice nádherně dokreslovala kulisu adventního dne, ale nám organizátorům trošičku zkomplikovala život, a to ať už jen tím, že se náš hlavní logistik, Michal Smejkal, musel rozdvojit a jako údržbář MČ Brno-Kníničky odmetal sníh z chodníků a jako pořadatel akce přepravoval z Vysočiny dvě nepostradatelné roztomilé ovečky do betléma, které dělaly radost celý sváteční den nejen dětem.

Samotný Kníničský advent začíná vždy adventními dílnami pro děti, které kompletně připravuje Lenka Ištvanová. V letošním roce si děti mohly vyrobit za opravdu symbolickou padesátikorunu 10 nádherných výrobků s vánoční tematikou. Lenka má můj obdiv za to, že dokáže dílny bravurně zorganizovat, vymyslí a připraví neskutečné výrobky a ještě ke všemu vánočně „načančá“ tělocvičnu, což pro většinu z vás, kteří tyto prostory znáte, musíte smeknout společně se mnou, neboť to je přímo úkol pekelný. Velké poděkování patří celé její rodině, která v kompletním složení pomáhá na adventu a ještě ke všemu toleruje, že pekelníci promění jejich domek na dva měsíce ve sklad všeho možného potřebného k uspořádání adventu. Obdiv jí taktéž patří za to, že dokáže nadchnout dalších 30 lidí z Kníniček, kteří ji s dílničkami pomáhají bez toho, aniž by za to požadovali jakoukoliv odměnu. Kdybych byl býval Kníničským občanem, byl bych pyšný na to, jaké mám spoluobčany.

Program adventu pokračoval řezbářskou show v podání skromného, klidného a milého patriota z Hanušovic v Jeseníkách, pana Jaroslava Pecháčka, který když roztočí nabroušený řetěz motorové pily, vznikne z jakéhokoliv kusu dřeva nádherná socha. V letošním roce nám rozšířil Kníničský betlém o dvě sochy a to o sochu jednoho z králů, Baltazara, a o sochu kravičky, která zahřívá svým dechem Ježíška. V současné době tak Kníničský betlém čítá 6 soch a dle mého názoru patří díky citlivému přístupu pana Pecháčka, k jedněm z nejhezčích betlémů, které je možné vidět. V letošním roce nám pan Pecháček dopřál ještě jednu podívanou, a to na pyrotechnickou řezbářskou show, při které dokázal vytvořit během 15 minut za doprovodu šlehajících ohňů ze špalku dřeva plastiku lidského obličeje.

Tradicí se stalo zahájení Kníničského adventu pásmem písniček dětí z naší Mateřské školy Studánka, které letos řídilo několik dirigetek v podání paní učitelek a paní ředitelky. Tímto jim vzdávám hold a děkuji jim nejen za zpestření programu, ale i za poskytnuté prostory kuchyně pro přípravu nápojů, které návštěvníky zahřívaly celý den.

A když už jsme u těch nápojů, kdože to každoročně stojí za pultíkem a vyrábí vyhlášený svařák? Je to Mirka Kepřtová s manželem, které tak jako spousta jiných kulturních akcí, přirostl advent k srdci a do jeho organizace zapojila celou svou rodinu. Tímto bych chtěl Mirce s celou její rodinou velmi poděkovat za její obětavost a nadšení do čehokoli, co přinese lidem potěšení. A když už děkuji celé rodině Mirky Kepřtové, připojil bych ještě další dvě rodiny, které se zapojily kompletně celé do organizace adventu a neskutečně nám se vším pomáhají. Jednou z těchto rodin jsou Juránkovi (Luboš čert, Pavlína čertice, Tomášek malý čert, Vojta černá duše) a druhou rodinou jsou Velechovští (Michal čert, Radka občasná čertice, Míša a Nelča andělé). Moc si

vážím všech členů těchto rodin, protože jsou neskutečně pracovití a kníničský advent opouštějí jako jedni z posledních po celkovém úklidu. Ještě bych rád vyzdvihnul nejkrásnější stánek a to nejen svou výzdobou, ale i osazenstvem. V tomto stánku si děti mohli vyrazit pamětní minci s Luciferem a zakoupit minci pro výměnu za balíček od Mikuláše. Celý mrazivý den stály na místě éterická čertice Eva Bártová a nádherný prosluněný andílek Hanka Zezulová a dělaly dětem radost. Patří jim velká poklona za výdrž a velké poděkování za pomoc. Každoročním vystupujícím a skvělým pomocníkem je vždy výborně naladěná a optimistická Janča Tesařová, která kdekoliv se objeví se svým čtyřnohým mazlíčkem Jessie nechá ostatní zapomenout na všechny starosti, které měli. Tentokrát to zase dokázala v rámci svého canisterapeutického vystoupení s dětmi, kterým postupně vyčarovávala úsměvy na jejich rtech.

Vyvrcholením letošního adventu byl opět průvod čertů s atmosféru podtrhujícími vozy, velkou tlupou čertů, všudypřítomným pachem síry a spoustou sálajících ohňů. Tento průvod vypadá úžasně, ale pro nás čerty je velmi nebezpečný, což dokazuje jeden z nás, který musel být hasiči uhašen. Na výzdobě vozů jsme začali pracovat již někdy v září a i tady bych chtěl vyzvednout hlavně Aleše Chrastila a Petra Chrastila, kteří ukousli největší porci práce na vozech. A to nemluvím o vlastních finančních prostředcích, které Aleš Chrastil investoval do technického zabezpečení Kníničského adventu. Tímto jim oběma a celým jejich rodinám patří velké poděkování. Letošní advent vyšperkoval Lucifer s velkým L v podání Radka Bohatce, který pro děti rozehrál neskutečnou show.

Naštěstí v pravou chvíli zasáhl Mikuláš s početnou družinou andílků, kteří Lucifera malinko uzemnili a ten musel nevěřicně sledovat, jak děti dostávají od andílků dárky. S Radkem Bohatcem se mohli návštěvníci Kníničského adventu vidět i při odpolední pohádce, ve které si zahrál po boku paní Lenky Roberts. Oběma těmto hercům patří ocenění za skutečně skromnou a velkorysou povahu a velké poděkování za pomoc s tvorbou scénáře,

monologů Lucifera a dialogů Lucifera s Mikulášem. Moc se těším na další spolupráci s těmito herci. Po čertech se začala pomalu zhasínat světla pódia, což znamená pro nás čerty jasný signál, že začíná „velmi oblíbený“ dvoudenní uklízečí maraton. Tímto bych chtěl poděkovat všem, kteří nám s celou akcí pomáhali, a jejichž jména se v tomto článku neobjevila. Jedno je ale jasné, každý rok se do organizace adventu zapojuje víc a víc lidí. V letošním roce se na přípravě a průběhu adventu podílela takřka stovka lidí z Kníniček a pokud se k tomu přičtou rodinní příslušníci těchto lidí, dotýká se organizace adventu skoro většiny obyvatel Kníniček. Takže pokud poděkuji všem obyvatelům Kníniček neudělám chybu. Taktéž bych chtěl poděkovat oficiálním pořadatelům Kníničského adventu, kterými jsou spolek Kníničští čerti z.s. a městská část Brno- -Kníničky, a samozřejmě také sponzorům akce, a to společnosti Reko a.s., společnosti Holek Production s.r.o., společnosti Maximus Resort, a.s. a statutárnímu městu Brnu. V neposlední řadě bych chtěl velmi poděkovat všem rodičům a hlavně dětem za účast na letošním ročníku Kníničského adventu, protože jejich spokojené tváře jsou hnacím motorem pro nás všechny, kteří právě začínáme připravovat Kníničský advent 2019.

Lukáš Bezděk

Vánoční koledy

Milé sousedské vánoční zpívání koled u kníničského betlému proběhlo v nedělní podvečer 16. prosince. Vánoční koledy hrálo a zpívalo hudební uskupení Bambuřiči z Kníniček a Jinačovic, ke kterému se rádi přidávali občané Kníniček. K dispozici byly zpěvníky a teplé nápoje – pro dospělé svařák a čaj pro děti.

Tradiční předvánoční babinec

je oblíben ženami všech věkových kategorií.

Atmosféra je tvůrčí a přátelská. Z živých orchideí, větví jehličnanů a drobných ozdob vznikají dekorace na vánoční rodinný stůl. Ženy s sebou přináší cukroví z vlastní kuchyně, ke kterému se nabízí káva, čaj a svařené víno.

Již šestý „babinec“ pořádaly zastupitelky Lenka Ištvanová a Mirka Kepřtová.

Rozloučení se starým rokem

Se starým rokem jsme se rozloučili tradičně na parkovišti před cukrárnou. Po parádním ohňostroji nabízela MČ Brno Kníničky svým občanům horké nápoje a upomínkové perníčky. Milé přátelské setkání sousedů a známých provázela četná přání zdraví, štěstí, lásky a spokojenosti.

Příloha kroniky

MĚSTSKÉ ČÁSTI

BRNO-KNÍNIČKY

2018

Vzpomínky pamětníka historie Vědeckovýzkumného ústavu vodního stavitelství a hospodářství VUT v Brně-Kníničkách

Úvod

Počátkem prosince roku 2017 jsem vyjel na invalidním vozíku v doprovodu manželky na okraj Kníniček podívat se na bourání budov v bývalém areálu ústavu, jehož jsem byl 37 let zaměstnancem. Několik mohutných jeřábů připomínajících bájně stvůry konalo v hustém prachu a řevu motorů svými ocelovými čelistmi své dílo zkázy. Byl to pro mne neradostný pohled. S rozmachem byly bourány nejen budovy, ale i venkovní výzkumná zařízení, z nichž některá jsem sám navrhoval, budoval a provozoval. Ničen byl kus mého života, místo, kde jsem prožíval pracovní nadšení, ale i mnoho zklamání. Tam jsem se ale také seznámil se svou budoucí manželkou Marií, rozenou Burešovou.

Z nostalgických vzpomínek mne vyrušila paní Alenka Tullová z protější cukrárny. Přišla s myšlenkou, že bych měl, jako snad poslední žijící pamětník, napsat své vzpomínky na bouraný ústav, který byl přece dlouhá léta nedílnou součástí naší obce, využíval pro výzkumné účely i jeho okolí, podílel se na jejím občanském životě a radě místních občanů poskytoval pracovní příležitosti.

Když jsem o návrhu uvažovat, zjistil jsem, že nemaje možnost opírat se při psaní memoárů o archivní prameny, musel bych se spoléhat výlučně na svou paměť, což by v mém věku téměř 90 let bylo velmi odvážné. Ale přísloví říká, že odvážným štěstí přeje. Na zkoušku jsem proto začal sepisovat vzpomínky, které již nikdo jiný psát nemůže, neboť všichni pamětníci jsou na pravdě Boží. Přesto všechno dávám rukopis vzpomínek k dispozici pro archiv obce Kníničky a souhlasím s jeho redakční úpravou.

1. Vznik výzkumného areálu VUT v Kníničkách

1.1. Příčiny vzniku

Po skončení 2. světové války bylo v Brně opět obnoveno vysoké školství. Obnovena byla i Technika s novým názvem Vysoké učení technické Dr. Edvarda Beneše v Brně (VUT) se sídlem na ulici Veveří 95 a Žižkova 17. Měla 4 fakulty: Stavební, strojní, elektrotechnickou a chemickou. Stavební fakulta měla 2 směry: konstruktivně dopravní (A) a kulturní (B). Směr kulturního inženýrství tvořily: katedra hydrotechniky, katedra hydromeliorací, katedra zdravotního inženýrství, ústav zemědělství a lesnictví, půdoznalectví, klimatologie a meteorologie, dále vodní laboratoř jako výzkumná základna katedry hydrotechniky, založená jako první ve střední Evropě profesorem Antonínem Smrčkem ve dvacátých letech minulého století.

V roce 1952 došlo v dějinách VUT k tragickému zlomu: VUT bylo zrušeno a na jeho místě (údajně z rozkazu Stalina) byla založena Vojensko technická akademie (VTA).

Původní záměr byl zřídit VTA v prostorách vojenského učiliště ve Vyškově. Počítalo se však s tím, že část kateder VUT, o kterou budou mít zájem vojáci, převezme VTA, což by znamenalo, že personál těchto kateder by musel do Vyškova dojíždět, nebo se tam přestěhovat. Z osobních důvodů část profesorů v čele s rektorem VUT Pernou, kterým byla slíbena generálská hodnost, prosadila variantu zrušení VUT a na jeho troskách zřízení VTA.

Ze zbytků VUT, o které armáda neprojevila zájem (patřil k nim celý vodohospodářský směr B), vznikla pak nová vysoká škola s názvem Vysoká škola stavitelství v Brně. Kuriózní bylo, že k ní patřila i katedra slévárenství z bývalé strojní fakulty.

Počátky této nové školy s hlavním sídlem ve zrušeném Alumnátu (Bohoslovecké fakultě) na Barvičově ulici 85 byly nesmírně těžké. Výuka probíhala na čtyřiceti devíti místech v různých Brněnských sálech např. v sále Stadiónu na Leninově (nyní Kounicově) ulici, a také v kinosálech.

Při předávání výukových a provozních prostor Vojenské akademii vznikl problém, jak naložit s prostorami, ve kterých se nacházela vodní laboratoř příslušná k již vystěhované katedře hydrotechniky. Zabírala značnou plochu v přízemí a dvoraně levého křídla hlavní budovy na ulici Veveří 95, byla vybavena pevně zabudovanými čerpadly a rozvody vody, hydraulickými pokusnými žlaby určenými pro hydraulický výzkum apod. Došlo k formálnímu jednání mezi vedením VUT a VTA. Bylo rozhodnuto, že laboratoř bude vystěhována do prostor, které vybuduje na vlastní náklady armáda a to v místě, které zvolí VUT.

1.2. Důvody výběru místa

Výběrem místa byl pověřen vedoucí katedry hydrotechniky Prof. Ing. Dr. Stanislav Kratochvíl, DrSc., který byl zároveň ředitelem vodní laboratoře. Vzpomněl si, že když vykonával stavební dozor na stavbě Kníničské přehrady v letech 1936 až 1940, město Brno plánovalo vybudovat pod přehradou na polní trati Dolní Louky moderní úpravnu vody jako zdroj pitné vody pro Brno. Za tímto účelem bylo do přehrady zabudováno odběrné potrubí o průměru 600 milimetrů s uzávěrem. Jelikož město Brno po válce od tohoto záměru upustilo, ale výkup pozemků byl již před válkou proveden, prof. Kratochvíl uznal toto místo za vhodné pro vybudování náhradních laboratoří. Velkou předností lokality bylo, že umožňovala zásobování hydraulické laboratoře užitkovou vodou a po použití na modelech vodních staveb její vracení samospádem do řeky Svratky. Stačilo pouze prodloužit stávající odběrné potrubí od přehrady k laboratoři. Tím by odpadlo nákladné přečerpávání vody do uzavřeného okruhu, jak tomu bylo v laboratořích na ulici Veveří.

Na žádost VUT Město převedlo do jejího majetku pozemky v trati Dolní Louky, které byly vykoupeny pro výstavbu vodárny. Pro stavbu výzkumného areálu škola využila pouze asi polovinu pozemků, zbytek dala k obhospodařování JZD Kníničky.

Oplocením pozemku vznikl areál, který se stal zárodkem pro vědeckovýzkumnou činnost kateder vodohospodářského směru a budoucího Vědeckovýzkumného ústavu vodního stavitelství a hospodářství v Brně-Kníničkách.

1.3. Výstavba a vybavení laboratoří

Kolem roku 1956 armáda vybudovala v areálu dva objekty, jako náhradu za zabanou laboratoř na Veveří. Byly to dva přízemní dřevěné baráky kasárenského stylu. Každý barák se dělil na dvě části: v přední se nacházely kanceláře a příruční laboratoře, v zadní části pak hala určená pro stavbu pokusných modelů vodních staveb. V halách se také nacházely pohyblivé hydraulické žlaby s přívodem měřeného množství vody z přehrady. Nová část areálu dostala také parkovou úpravu: byly v ní vysázeny vzácné stromy a okrasné keře. Úpravu navrhl profesor Vaníček z Vysoké školy zemědělské v Brně.

V následujících letech rovněž ostatní katedry, hydromeliorační a zdravotního inženýrství, projevíly zájem o vybudování vlastních vědeckovýzkumných laboratoří v areálu.

Jako první uskutečnila svůj záměr katedra hydromeliorací. Vypracovala projekt přízemní zděné budovy s laboratorní halou a jejím vybavením. Náklady na stavbu činily kolem 1 milionu tehdejších Kčs. Se stavbou bylo započato na přelomu padesátých let minulého století.

Stalo se, že během stavby náhlá povodeň z přívalového deště zaplavila stavební jámu. Voda a bahno se řítily z okolních polí po dnešní ulici K Bukovinám přímo na stavenišť. Škoda byla značná. Aby se v budoucnu zamezilo podobným případům nechala škola zřídit ochranný násep na němž se dnes nachází parkoviště aut, posezení pro hosty z protější cukrárny a dětské hřiště.

Nová budova měla sloužit jak výzkumným, tak i výukovým účelům. Byla rozdělena do dvou částí. V horní přední části se nacházely kancelářské,

laboratorní a provozní místnosti, v zadní dolní části velká laboratorní hala s postranními dílnami.

Laboratorní místnosti tvořily tzv. pedologickou (půdoznaleckou) laboratoř. Skládala se z přípravný půdních vzorků, váhovny, fyzikální a chemické laboratoře, fotokomory a místnosti pro uklízečku. Pedologická laboratoř sloužila především výuce studentů hydromelioračního směru. Budova měla i prostornou posluchárnu, která kromě výuky sloužila jako zasedací místnost Ústavu. Ve druhé části budovy, úrovnově nižší, se nacházela velká laboratorní hala, zámečnická a stolařská dílna s příslušným strojním vybavením. Do haly byla přivedena potrubím přehradní voda potřebná k výzkumu na modelech vodních staveb a jejich zařízení. Pomocí šoupátek byla rozdělena na tři části: První dvě sloužily k zásobení vodou dvou hydraulických žlabů, třetí k venkovnímu výzkumu. K přesnému měření množství odebírané vody sloužily tzv. Thomsonovy přepady s hrotovými měřidly. Hydraulické žlaby měly kovovou konstrukci s prosklenými bočními stěnami z tabulového skla tloušťky 20 mm.

Velký hydraulický žlab o rozměrech 100 × 230 × 1500 cm byl určen pro výzkum erozních smyvů půdy na zemědělských a lesních půdách vzniklých při příválových deštích. Žlab byl pohyblivý a umožňoval nastavit potřebný sklon. Konstrukci žlabu a jeho složitého zvedacího mechanismu navrhla a zhotovila Královopolská strojírna v Brně. Neobvykle velké rozměry žlabu a jeho pohyblivost z něj činily unikátní výzkumné zařízení, které nemělo obdoby v žádné vodní laboratoři v Evropě. Proto také byl hojně využíván pro výzkumné účely i jinými vysokými školami např. ČVUT Praha.

Druhý hydraulický žlab menších rozměrů 100 × 100 × 1000 cm rovněž s nastavitelným sklonem byl určen pro modely, u nichž převládal délkový rozměr např. různé druhy potrubí zejména drenážních a závlahových. Představoval unikátní zařízení tohoto typu v republice. Byl také často využíván pracovníky Vysoké školy zemědělské v Brně.

Dalším pevným zařízením haly byl tzv. Simulátor dešťů. Jeho uměle vytvářený déšť byl určen pro výzkum zákonitostí tvorby a průběhu srážkoodtokových, povodňových a erozních jevů na zemědělských půdách

agrotechnicky různě obhospodařovaných. Představoval unikátní zařízení tohoto typu ve střední Evropě.

Za halou na otevřeném prostranství byla vybudována dlážděná terasa s přívodem měřeného množství přehradní vody. Terasa byla uzpůsobena pro měření tlakových ztrát v okruzích závlahového potrubí. Na terase byl rovněž umístěn sklopný půdní žlab s nastavitelným sklonem (široký 70 cm, hluboký 30 cm a dlouhý 400 cm) určený pro měření srážkoodtokových jevů vzniklých na zemědělských půdách při přívalových deštích, zejména k měření rychlosti odtoků vody. Žlab sloužil rovněž k měření proudění vody ve vysetých travních porostech. Terasa byla také určena pro výzkumy, při nichž se používají radionuklidy s nebezpečným ionizačním zářením a které není možno provádět v uzavřených prostorách.

K posledním venkovně vybudovaným výzkumným objektům patřila soustava šesti elementárních povodí (políček) pro poloprovozní výzkum hydrologických procesů v povodích, především vzniku povodní a erozních jevů z letních a zimních srážek. Každá elementární parcela o rozměrech 400 × 500 cm měla sklon s řády 3%, 8% a 12%. V dolní části byla opatřena betonovým žlábkem pro zachycování povrchově stékající srážkové vody, smyvů půdy a jejich odvádění do měrné šachty. Soustava měla vybudovanou vlastní kanalizační síť a většinou dlážděné přístupové cesty. Součástí soustavy byla meteorologická stanice druhého řádu. Byla rovněž vybavena řadou rtuťových půdních teploměrů pro sledování teploty půdy až do hloubky dvou metrů. Její součástí byla též řada mikrolyzimetrů pro sledování vlhkosti půdy a infiltrace (vsaku) srážek do podzemních vod. Pro pozorování výšky hladiny podzemních vod byla vyhloubena sonda do hloubky čtyř metrů.

Jako čtvrtá byla vybudována laboratoř zdravotního inženýrství. Z řady budov výzkumného areálu byla budovou největší. Byla polopatrová. Patro nad polovinou přízemí bylo vybudováno začátkem sedmdesátých let a sloužilo administrativě. V přízemní části se nacházela velká hydraulická laboratorní hala s přívodem přehradní vody a velkým stropním pojízdným jeřábem. V hale byl umístěn jeden hydraulický žlab s nastavitelným sklonem.

Venkovní prostory byly využívány, zejména jako parkoviště aut, lodí a skladiště nekorodujících materiálů větších rozměrů.

Jako poslední byla realizována montovaná provizorní stavba, která zprvu byla pronajata Geotestu a po roce 1985 byla převedena do majetku ústavu. Sloužila pak jako pracoviště radionuklidového výzkumu katedry hydrotechniky.

2. Reorganizace a vznik jednotného Vědeckovýzkumného ústavu vodního stavitelství a hospodářství VUT v Brně-Kníničkách

2.1. Reorganizace uskupení katedrových laboratoří

Koncem šedesátých let minulého století vedení školy rozhodlo spojit laboratoře, které dosud spravovaly katedry vodohospodářského směru, v jeden organizační celek a vytvořit z něho nový ústav s názvem Vědeckovýzkumný ústav vodního stavitelství a hospodářství (VVÚVSH) a do jeho čela jmenovat jako ředitele profesora Kratochvila, doposud vedoucího katedry hydrotechniky. Jako ředitel nového ústavu napsal jeho stanovy, zřídil sekretariát ředitele a administrativně správní oddělení.

Zavedl označení budov v areálu písmeny A – zděná budova dřívější laboratoře katedry zdravotního inženýrství s pozdější nadstavbou, B – zděná budova dřívější laboratoře katedry hydromeliorací, C a D – původní dřevěné baráky laboratoří katedry hydrotechniky.

Ředitel dále reorganizoval vědeckovýzkumnou práci na ústavě. Zřídil jednotlivá pracoviště podle odbornosti a výzkumného zaměření. Jejich vedením pověřil zkušené vědeckovýzkumné pracovníky s vysokoškolským vzděláním.

2.2. Organizační dělení ústavu

Ústav byl rozdělen do následujících pracovních skupin:

1. Pracovní skupina administrativně správní

- Místo pracoviště: přízemí (později nadstavba) budovy A
- Vedoucí pracoviště: Prof. Ing. Dr. Stanislav Kratochvil, DrSc.
- Zástupce vedoucího: Vladimír Vašák, později Zdenka Veselá
(vedoucí sekretariátu, pokladník a zásobovač)
- Pracovníci: Marie Burešová, sekretářka ředitele
- Jarmila Kunderová, (později Jana Chybová),
skladové hospodářství a evidence majetku
- Vlasta Bilíková, Věra Titzová,
Alena Bodečková, knihovnice a písárky
- Milena Malinová, písárka
- Jiří Kříž, řidič

2. Pracovní skupina fyzikálních, chemických a biologických procesů přehradních nádrží

- Místo pracoviště: budova A
- Vedoucí pracoviště: prof. Stanislav Kratochvil
- Zástupce vedoucího: RNDr. Jan Himmel
- Techničtí pracovníci: Ing. Milan Kučera (pomocná vědecká síla),
Jiří Jandourek
- Řemeslníci: Inocenc Neužil, Otto Dvořák, Jiří Kuželka,
Jaroslav Dostál

Dle potřeby využívání řemeslníci i z jiných pracovních skupin.

3. Pracovní skupina hydrauliky podzemních vod

- Místo pracoviště: Budova A a detašované pracoviště ve
Veverské Bítýšce
- Vedoucí pracoviště: Prof. Ing. Dr. Václav Hálek, DrSc.
- Zástupce vedoucího: Ing. J. Muhlpachr
- Techničtí pracovníci: Ing. Jiří Harašta, Ing. Jan Pagáč,
Ing. Vilibald Bezdíček,
Jiří Bilík, Ivan Nádeníček, Ryl, Nevrlý,
Ivan Heimerle, J. Pokorný, Zd. Kolačka,
Nausch, J. Vašek
- Řemeslníci: byli soustředěni v dílnách detašovaného
pracoviště ve Veverské Bítýšce

4. Pracovní skupina agrohydrologie a meliorací

- Místo pracoviště: Budova B a venkovní výzkumný areál
- Vedoucí pracoviště: Doc. Ing. Klaudius Kasprzak, CSc.
- Zástupce vedoucího: Ing. František Šebela
- Techničtí pracovníci: Ing. Vítů ml., Vítů st., Ing. Jar. Rakušan,
Jaroslav Oulehla, Jana Hauptová,
Dana Žabokrtská, Milada Hodovská,
Vladimír Olejník, Jiří Pakandl,
Pavel Mahovský
- Řemeslníci: Josef Vacek, Alois Pravda, J. Škrabal,
Josef Muzikář, Jiří Kadlec

5. Pracovní skupina hydrauliky říčních toků a vodních staveb

Místo pracoviště: budovy C a D

Vedoucí pracoviště: Ing. Jiří Kališ, CSc.

Zástupce vedoucího: Prof. Ing. Jan Šulc, Ph.D.

Techničtí pracovníci: Doc. Ing. Jaroslav Maleňák, CSc.,
Prof. Ing. Daněk, Dr.Sc.,
Ing. Václav Pejchal, Ing. Irena Záhorská,
Ing. P. Zubík, Ph.D., D. Krčková

Řemeslníci: Jiří Jelínek, Miroslav Vymazal,
Miroslav Mangl, Stanislav Gross, Petr Král,
Miroslav Král, O. Špatný, Oldřich Spáčil

6. Pracovní skupina filtračních deformací

Místo pracoviště: budova D

Vedoucí pracoviště: Ing. Josef Čištín, CSc.

Zástupce vedoucího: Doc. Ing. I. Kameníčková, Ph.D.

Techničtí pracovníci: Bohuslav Kloc, Hana Káňová,
Alena Spielvogelová

Řemeslníci: Lubomír Stejskal, J. Šaron, Pavel Havlíček,
Ludvík Poula

7. Pracovní skupina radionuklidového výzkumu

Místo pracoviště: budova E

Vedoucí pracoviště: Doc. Ing. Jaroslav Veselý, Ph.D.

Pracovní tým složen z hostujících pracovníků kateder

8. Pracovní skupina laserové anemometrie – vyčleněná ze skupiny 5.

Místo pracoviště: laboratorní hala a hydraulická hala budovy A

Vedoucí pracoviště: Prof. Ing. Milan Daněk, Dr.Sc.

Zástupce vedoucího: Prof. Ing. Jan Šulc. CSc.

Techničtí pracovníci: Ing. Václav Pejchal, Ing. Pavel Zubík,
Ph.D., Doc. J. Haluza, PhD., Ing. Jiří Harašta,
Eva Kolačková, Dana Jandíková,
Zdena Osolobě

Řemeslníci: J. Schneider, Luboš Gašek, Josef Kříž

2.3. Dočasná pracoviště hostujících organizací

1. Hydraulická hala budovy A:

a) Pracoviště nár. podniku zabývajícího se zpětným získáváním cínu z plechových odřezků vznikajících při výrobě např. konzerv aj. galvanickou metodou. Pracoviště bylo po nějaké době zrušeno z hygienických důvodů.

b) Pracoviště katedry vodních strojů, fakulta strojní VUT.

Pracovníci: Prof. Ing. Dr. J. Nechleba, Dr.Sc. a doc. Ing. V. Hosnegl, CSc.

Funkce nové konstrukce vodní reversní turbíny kulovitěho tvaru, HONE (HOSnegl NEchleba) – patent.

2. Hydraulická hala a venkovní areál budovy B:

a) Pracoviště katedry hydromeliorací.

Pracovník: Prof. Ing. Dr. Jan Cablík, Dr.Sc.

Výzkum funkce pneumatického čepového uzávěru rybniční výpusti (patent).
Výzkum funkce násoskového odběrného zařízení z rybničních nádrží opatřených požerákovou výpustí (patent).

Pracovník: Prof. Ing. Jan. Šálek, CSc.

Měření tlakových ztrát v závlahových trubních sítích, závlaha zemědělskými odpadními vodami, využití kejdy pro závlahové účely. Konstrukce a funkce kořenových čistíren odpadních vod (publikováno knižně), výzkum kapkové závlahy.

Pracovník: Doc. Ing. Jan Rýznar, CSc.

Konstrukce stroje pro provádění krtčí drenáže, prototyp – ověření funkce (patent).

b) Pracoviště katedry hydromeliorací ČVUT Praha.

Pracovník: Ing. Vlastimil Tuček, CSc.

Plošná půdní eroze s umělým zadeštěním velkého hydraulického žlabu.

Pracovník: Doc. Ing. Vrána, CSc.

Zvláštní hydraulická funkce drenážních odvodňovacích soustav.

Pracovník: Doc. Ing. Vaška, CSc.

Pohyb vody v tenkých vrstvách po různě drsném podloží.

c) Pracoviště kateder Vysoké školy zemědělské v Brně.

Pracovníci: Prof. Ing. Václav Tlapák, Ph.D.

Hydraulika vybraných druhů drénů

Pracovník: Doc. Ing. Jan Sanetrník, CSc.

Zarůstání drenáže.

Pracoviště dále využívali různí vědečtí aspiranti a doktorandi.

3. Hodnocení vědeckovýzkumné práce ústavu a jeho výsledků

Vědeckovýzkumná práce ústavu se dělila na základní výzkum (teorie) a aplikovaný výzkum (požadavky praxe). Základní výzkum byl koordinován Československou akademií věd (ČSAV) a rovněž Slovenskou akademií věd (SAV). Obě organizace navrhovaly státní výzkumné úkoly a dílčí úkoly. Témata hlavních úkolů vycházela z podnětů jednotlivých ústavů, dílčích úkolů z podnětů vedoucích pracovních skupin. Akademie sledovaly plán plnění úkolů, úroveň jejich řešení a jmenovaly na návrh ústavů členy oponentních (posudkových) komisí. Úkolem vedoucích pracovních skupin bylo vymyslet a rozpracovat metodiku (způsob) řešení dílčích úkolů, zkonstruovat potřebná výzkumná zařízení a měřící přístroje, vypracovat týdenní plány práce a na poradách kontrolovat jejich plnění. V průběhu řešení úkolu vypracovat dílčí nebo závěrečnou výzkumnou zprávu a připravit oponentní řízení. O vědeckovýzkumné úrovni ústavu svědčila skutečnost, že do funkcí koordinátorů hlavních úkolů, na jejichž řešení se podílely různé ústavy v ČSSR, byli jmenováni ředitel prof. Kratochvíl, Prof. Hálek a Doc. Kasprzak.

S postupem doby se ústav stával významnou a uznávanou vědeckovýzkumnou institucí a to nejen u nás, ale i v zahraničí. Na ústavě četní vědečtí aspiranti a doktorandi, někteří ze zahraničí, prováděli výzkum spojený se zadaným tématem disertační práce pod vedením vědeckovýzkumných pracovníků ústavu. Na krátkých studijních pobytech byli hosté z Polska, Německa, Rakouska, Egypta, Sýrie, Mongolska, USA aj. Jako experti vyjížděli do zahraničí prof. Hálek (USA, Mexiko aj.) Ing. Čištín (Irák), Doc. Kasprzak (Jugoslávie, Polsko, SSSR), Ing. Kališ (USA).

Ústav navštěvovaly různé zahraniční exkurze ponejvíce z SSSR, Polska, NDR, Rakouska aj.

Významných vědeckých úspěchů dosáhla pracovní skupina laserové anemometrie. Stala se jediným pracovištěm u nás, které aplikovalo laser při měření pohybu vody a vzduchu. Pořádala pravidelné semináře a školení pracovníků z jiných výzkumných ústavů.

Pracovní skupiny hydrauliky vodních toků a vodních staveb a skupina filtračních deformací dosáhly významných úspěchů hlavně při řešení potřeb praxe. Byly to zejména problémy pohybu splavenin v Labi, Odře a Ostravici, problémy výstavby vodních děl, jakými byly Novomlýnské nádrže, přehrady Dlouhé Stráně, Karolinka aj. Skupina řešila vodohospodářské problémy související s výstavbou atomové elektrárny Žarnoviec při Baltském moři v Polsku. Její členové se podíleli na práci mezinárodní komise pro záchranu jedinečného ekosystému, který tvořily meandry řeky Odry v úseku Starý Bohumín a Kopytov. Jelikož se jednalo o pohraniční řeku, tvořící hranici mezi ČSSR a Polskem byli rovněž členy komise pro rozhraničování.

Skupina hydrauliky podzemních vod se podílela na výstavbě pražského metra, kde řešila problém ochrany tunelů metra před průsaky podzemních vod, podchodu pod Vltavou, dále řešila problémy související s výstavbou vodního díla Gabčíkovo-Nagymaros na Slovensku, které rovněž plnilo funkci ochrany Žitného Ostrova před povodněmi.

Pracovní skupina agrohydrologie a meliorací, jejímž vedením jsem byl pověřen, vynikla v nové vědní disciplíně vodního oboru hydrologie, agrohydrologie (zemědělská hydrologie), která pojednávala o hydrologických procesech probíhajících v zemědělské krajině. Výzkum byl zaměřen hlavně na zákonitosti vzniku a průběhu povrchových odtoků z přívalových dešťů a tání sněhu z různě agrotechnicky obhospodařovaných pozemků (oraniska, uvláčená holá půda, podzimní a jarní obiloviny, okopaniny, pícniny apod.). Zkoumány byly rovněž procesy probíhající na půdách různého druhu (půdy lehké, střední a těžké). Byla vybudována v areálu ústavu soustava elementárních povodí, vytypovány pozemky v okolí Kníniček, Rozdrojovic, Jinačovic a Medlánek, na kterých byly sledovány podmínky vzniku a průběhu odtoků a erozních jevů. Byly vyvinuty originální měřicí přístroje (automatický infiltrometr s elektrickou registrací průběhu vsaku vody do půdy, generátory a vlnovody mikrovln k distančnímu zjišťování fyzikálních stavů půd např. z družic). Byla vybudována a přístrojově vybavena kryopedologická laboratoř pro výzkum zmrzlých půd. O výsledky výzkumu projevila zájem armáda, která řešila problém nouzového přistávání letadel typu MIG. V oboru aplikovaného

výzkumu se skupina zaměřila na výzkum funkce drénů, zvláště nových umělohmotných druhů. Řešila rovněž problém ochrany drénů před zanášením zemními plaveninami. Rozsáhlý výzkum byl založen v oboru ochrany zemních svahů inženýrských staveb (svahů silnic, dálnic, přehrad aj.) porosty četných druhů trav. K výzkumu byl založen pokusný zemní svah ve sklonu 1:2, na němž byly umístěny plechové půdní vzorkovnice oseté různými vybranými druhy trav. Po vzrůstu trav byly vzorkovnice přemísťovány do laboratorní haly pod simulátory deště a zkoumán pak protiodtokový a protierozní účinek. Výzkum byl prováděn v úzké spolupráci s VŠZ v Brně, katedrou pícninářství, pod vedením vedoucího katedry Prof. Ing. Františka Hraběte, DrSc.

Pracoviště dosáhlo vysoké odborné úrovně uznávané i v zahraničí.

Vedoucí skupiny byl vyznamenáván cenami České akademie zemědělských věd, nejprve bronzovou, pak stříbrnou a v r. 2013 zlatou medailí „Za mimořádný přínos k rozvoji vědy a výzkumu v agrárním sektoru“.

Laboratoř hydromeliorací byla navštěvována významnými osobnostmi československými i zahraničními.

Pracoviště navštívil tehdejší ministr lesního a vodního hospodářství Josef Smrkovský, zmocněnec při OSN a pozdější ministr zahraničí Jiří Hájek (zajímal se o erozi půd), Henry Ford (vnuk známého automobilového magnáta) s manželkou, odborník na hloubkovou drenáž, prof. Mualem z Technologického ústavu v Tel Avivu (Izrael) a jiní. Vrcholem byla plánovaná návštěva tehdejšího prezidenta Antonína Novotného, která se měla uskutečnit v lednu r. 1968. V prosinci 1967 Státní bezpečnost prováděla přípravu laboratoře po stránce bezpečnosti. Prohledávala všechny kanály a šachty, kde by mohlo hrozit hlavě státu nebezpečí. Návštěva se však neuskutečnila. V období tzv. Pražského jara v r. 1968 byl Novotný zbaven funkce prezidenta.

Největší pozornost budily práce skupiny na dálkovém průzkumu Země ze strany Akademie nauk v Moskvě. Začátkem 80. let obdržel vedoucí skupiny pozvání do Moskvy, aby podal zprávu o dosažených výsledcích

výzkumu. Byla mu nabídnuta funkce koordinátora ve všech lidově demokratických zemích včetně SSSR, které se zabývají dálkovým průzkumem Země. Jmenování vyvolalo zbystřenou pozornost státních orgánů. Byl pozván před komisi, která ke svému zděšení zjistila, že vedoucí není členem strany. Aby to komisi usnadnil, sám rezignoval na funkci koordinátora.

Při návštěvě sovětského zmocněnce pro koordinaci kosmických letů mezi SSSR a USA akademika Gruna v Bratislavě, kam byl rovněž vedoucí pozván, sovětská strana projevila lítost nad rozhodnutím ÚVKS Slovenska, zbavit ho funkce koordinátora.

Skupina pracovala dále na výzkumu aplikace mikrovln v distančním průzkumu ve spolupráci s VTA v Brně, s Ústavem mikrovlnné techniky v Opočínku a Ústavem elektrotechniky A.P. Popova v Praze. Před zrušením ústavu v roce 2003 byl ukončen vývoj unikátního generátoru a detektoru mikrovln. Úkol zůstal nedořešený.

K určitému zlomu ve vývoji ústavu došlo v době normalizace začátkem 70. let min. století. Někteří vedoucí skupin byli jako členové strany z této vyloučeni a tím došlo k pochopitelnému snížení jejich vědeckovýzkumného elánu. Nestraník, ředitel ústavu prof. Kratochvil byl nucen odejít do předčasného důchodu. V další vědeckovýzkumné práci nerušeně pokračovaly skupiny, jejichž vedoucími byli nestraníci, ovšem bez možnosti kariérního růstu. Místo prof. Kratochvila byl jmenován ředitelem a současně vedoucím katedry zdravotního inženýrství Ing. Břetislav Sommer. Na jeho místo později nastoupil prof. Václav Hálek, po něm prof. Šulc.

4. Ukončení činnosti a zrušení ústavu

Radikální změny, k nimž došlo v naší společnosti po roce 1989 nastaly i na naší vysoké škole. Získala zpět dříve zabavené prostory, ale vznikla také snaha zbavit se prostor od školy místně odloučených. V roce 2003 bylo rozhodnuto zrušit areály VVÚVSH v Kníničkách a ve Veverské Bítýšce a jejich pracovníky převést podle odborného zaměření na nově vzniklé ústavy, které nahradily dřívější katedry. Vznikl tak ústav hydrotechniky (dříve

katedra hydrotechniky), ústav vodního hospodářství krajiny (dříve katedra hydromeliorací) a vodního hospodářství měst a obcí (dříve katedra zdravotního inženýrství). Vedoucí pracovní skupiny hydromeliorací byl převeden jako vedoucí nově vzniklého ústavu, který na jeho návrh byl pojmenován jako ústav vodního hospodářství krajiny. Rozšířil také jeho výukové a vědeckovýzkumné programy. Na tyto nově vzniklé ústavy byla rovněž převedena veškerá vědeckovýzkumná činnost. Výzkumná zařízení a přístroje z dřívějších pracovních skupin byla přestěhována do prostor na ulici Veveří 95 a soustředěna převážně v areálu bývalé vodní laboratoře. Mnoho z nich však bylo při stěhování znehodnoceno nebo dokonce zničeno, neboť se již nenašel nikdo, kdo by byl schopen rozumět jejich funkci a účelu. Změnil se i charakter výzkumu, který postupně přecházel od náročného experimentálního výzkumu v přírodě na teoretické modely s aplikací výpočetní techniky. Byl to výzkum mnohem pohodlnější, prováděný v klidu temperovaných kanceláří, než výzkum v nepohodě a zimě prováděný přímo v terénu, ve dne a často i v noci.

Areál ústavu v Kníničkách odkoupilo město Brno (údajně za 3 mil. Kčs), areál ve Veverské Bítýšce byl vrácen původnímu majiteli. Město Brno dalo areál v Kníničkách k užívání Zoologické zahradě, která dále pronajímala budovy různým soukromým firmám, např. firmě provádějící výrobu a opravy jízdních kol, opravně zahradní a lesní techniky aj.

Na základě dohody mezi náměstkem primátora Mgr. P. Hladíkem a starostou MČ Brno-Kníničky Bc. M. Žákem bylo rozhodnuto vybudovat na předmětném území školku pro 80 dětí, společně s jídelnou, nový dům s pečovatelskou službou a třiceti bezbariérovými byty dále ParaCENTRUM Fenix s multifunkčním sálem, dílnami, tělocvičnou, posilovnou, PC učebnou, ordinací a kavárnou. Zbývající část území bude mít parkovou úpravu.

5. Doslov

S bouráním areálu bylo započato v prosinci 2017. Přihlížel jsem mu se smíšenými pocity. Na jednu stranu jsem cítil lítost nad ničením místa, které bylo po dlouhá léta částí mého života, na druhou stranu mám radost, že staré uvolňuje místo novému.

Rád bych se ještě dožil, abych mohl v novém domě s pečovatelskou službou trávit zbytek života, což by bylo jistě příjemné, ale v to již nedoufám. Nové využití tohoto místa pro dobro mých spoluobčanů mne však naplňuje uspokojením.

V Brně-Kníničkách, 6. ledna 2018

Doc. Ing. Klaudius Kasprzak, CSc.

Poděkování úřadu městské části:

Velmi rád bych poděkoval panu docentovi Kasprzakovi CSc. za jeho obsažné dílo. Význam bývalého Vědeckovýzkumného ústavu vodního stavitelství a hospodářství VUT v Brně-Kníničkách nám přiblížil v hospodářských, vědeckých a historických souvislostech.

Unikátní dobové snímky velmi vhodně doplňují komplexnost díla.

Ve zpravodaji jsme z důvodu místa úplnou verzi pamětí včetně fotografií museli bohužel zkrátit. Je však přílohou této kroniky a je archivována přímo na úřadě, kde je k dispozici zájemcům. Je rovněž na webu úřadu.

Martin Žák, starosta

Příloha 1**Seznam bývalých zaměstnanců VVÚVSH – občanů Kníniček**

Babjaková Edita	Laciná Jana
Burešová Marie starší	Lukášková Margita
Drápalová	Mangl Miroslav
Dvořák Otto	Michura Miloš
Hauptová Jana	Muzikář Josef
Hloušek František	Neužil Inocenc
Hloušková Jana	Novotná Jarmila
Hyl Zdeněk	Oulehla Jaroslav
Jandíková Dana	Poula Ludvík
Jelínek František	Spielvogelová Alena
Jelínek Jiří	Stejskal Antonín
Jelínková Františka	Stejskal Lubomír
Káňová Hana	Turek Josef
Kasprzak Klaudius	Turková Stanislava
Kasprzaková Marie, roz. Burešová	Vrzal Jan
Král Petr	Vrzalová Marie
Kučera Milan	Žáková Jana